

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa E. G., M. G. i U. G.
przeciwko Z. J.
o wydanie rzeczy ewentualnie o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódek
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 czerwca 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w (...) adw. P. K. wynagrodzenie w kwocie 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT z tytułu udzielenia powódkom nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3) zasądza od powódek na rzecz pozwanego kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398 ⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i

nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Skarżące powołując się na oczywistą zasadność skargi odwołują się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 322 k.p.c., ewentualnie niedopuszczenia z urzędu dowodu z opinii biegłego i przedstawiają krótki wywód na uzasadnienie zarzucanych uchybień.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżących kwestionujących prawidłowość postępowania w zakresie ich inicjatywy dowodowej w zakresie obowiązku powołania opinii z dowodu z opinii

biegłego, a nadto przeprowadzenia tego dowodu przez Sąd drugiej instancji z urzędu nawet w braku ich inicjatywy, nie są prawidłowe. Co do zasady inicjatywa dowodowa spoczywa, zgodnie z art. 232 zd. 1 k.p.c., na stronach w granicach określonych ciężarem dowodu (art. 6 k.c.) i do nich należy prawidłowe sformułowanie tezy dowodowej, natomiast aktywność dowodowa sądu (art. 232 zd. 2 k.p.c.) może być tylko uzupełniająca w zakresie, w jakim nie narusza prawa stron do bezstronnego sądu i zasady równego traktowania stron. Reguła ta nabiera znaczenia zwłaszcza w sytuacji, gdy strony są reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Zarówno art. 232 k.p.c., jak i 322 k.p.c. mają charakter wyjątkowy i stanowią wyjątek od ogólnych zasad dowodzenia i ustalania odszkodowania. Ich stosowanie jest uzależnione od w dużym stopniu od uznania sędziowskiego uzależnionego od wyjątkowych okoliczności sprawy, których w niniejszym sporze zasadniczo brak. Nie można za takie uznać ogólne niejasności co do kluczowych elementów zgłaszanego roszczenia oraz niekonsekwencje i niespójność powódek w przedstawianej argumentacji.

W świetle motywów zaskarżonego wyroku nie ma podstaw do przyjęcia, że nastąpiły uchybienia przepisom postępowania o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398 ⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach należnych pełnomocnikowi pozwanego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 99, 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398 ²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), zaś o wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 8 ust. 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

